

СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ВОДИЧ
ЗА ПРИМЈЕНУ КОДЕКСА ПОНАШАЊА ПОСЛАНИКА
СКУПШТИНЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Издавач Водича

Стручна служба Скупштине Брчко дистрикта БиХ

Уредник

Стојанка Кнежевић, шеф Стручне службе Скупштине

Водичлекторисала

Марица Лакић, стручни савјетник - лекторица за српски
језик

Водич припремила

Стручна служба Скупштине Брчко дистрикта БиХ

Графичка обрада

Мато Радић, техничар

Фотографије

Архива Стручне службе Скупштине

Брчко, августа 2024. годинае

ВОДИЧ
ЗА ПРИМЈЕНУ КОДЕКСА ПОНАШАЊА ПОСЛАНИКА
СКУПШТИНЕ БРЧКО ДИСТРИКТА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

УВОД

Водич за примјену Кодекса понашања посланика Скупштине Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Кодекс понашања) даје практична појашњења у вези с примјеном Кодекса понашања.

Овај водич је намијењен свим заинтересованим лицима како би јасније разумјела правила понашања и обавезе посланика у Скупштини Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Скупштина) који су у вези са обавезама које за њих проистичу из Кодекса понашања, као и поступање Комисије за спровођење Кодекса понашања посланика Скупштине Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Комисија).

Такође, овај водич омогућава заинтересованим лицима да разумију правила и стандарде понашања које посланици Скупштине треба да поштују, повећава транспарентност у раду Скупштине и смањује простор за злоупотребе.

КОДЕКС ПОНАШАЊА ПОСЛАНИКА СКУПШТИНЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Скупштина је на сједници одржаној 14. марта 2024. године донијела Кодекс понашања посланика Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Посланици у Скупштини су у свом раду обавезни да се придржавају Статута Брчко дистрикта БиХ, закона и других прописа, укључујући принципе и правила етичког понашања који су садржани у Кодексу понашања.

Посланици су дужни да ради очувања интегритета доносе одлуке за које су надлежни и одговорни, а све у најбољем интересу свих грађана. Посланици су дужни да обезбиједе да ниједан приватни или лични интерес, интерес повезаних лица, група, организација као и политичких странака, те других на било који начин повезаних субјеката, нема приоритет над јавним интересом.

Посланици Скупштине Брчко дистрикта БиХ су дужни да се придржавају сљедећих принципа:

1. Поштовање правила недискриминације;
2. Јавност рада у обављању дужности;
3. Узајамно поштовање и комуникација;
4. Забрана корупције и других облика злоупотребе јавне функције;
5. Избјегавање и спречавање ситуација које могу довести до сукоба интереса;
6. Забрана обављања неспојивих функција;
7. Поштовање правила финансијске дисциплине и коришћења повјерених средстава;
8. Забрана примања поклона;
9. Поштовање правила о раду Скупштине;
10. Поштовање запослених;
11. Обавезна едукација и усавршавање,
12. Забрана сексуалног узнемиравања;
13. Поштовање кодексa облачења.

Кодекс понашања обавезује посланике на етично понашање не само у вези са службеним дужностима, већ и у ширем контексту односа према грађанима и јавности. Посланици су дужни да испуњавају стандарде узорног понашања који означавају највише етичке стандарде и моралне норме пожељног понашања појединца. Поред принципа и норми понашања прописаних самим Кодексом понашања, посланици су дужни да се придржавају обавеза које проистичу из других прописа.

ШТА ПРЕДСТАВЉА КРШЕЊЕ ОДРЕДАБА КОДЕКСА ПОНАШАЊА

Свако понашање посланика које је супротно или није у потпуности у складу с принципима и правилима дефинисаним Кодексом понашања представља кршење одредаба овог кодекса. Иако Кодекс понашања не пружа прецизне смјернице о томе шта се сматра његовим кршењем, његова обавезна примјена подразумемијева да свако неиспуњавање прописаних обавеза понашања представља повреду Кодекса понашања.

Посланик Скупштине ће извршити повреду Кодекса понашања уколико приликом вршења повјерених му дужности не поступа у складу са утврђеним принципима. Често није у потпуности јасно да ли одређено понашање представља повреду Кодекса понашања.

Управо из тог разлога пријављивање сумње у повреду Кодекса понашања представља веома важан механизам, јер се без ових пријава не би могло ни сазнати понашање посланика које може да представља повреду Кодекса понашања.

ШТА ГРАЂАНИ ТРЕБА ДА ЗНАЈУ У ВЕЗИ С КРШЕЊЕМ ОДРЕДАБА КОДЕКСА ПОНАШАЊА

Понашање посланика које није у складу с правилима прописаним Кодексом понашања изазива сумњу у законит, одговоран и непристрасан рад посланика.

Уколико се такви случајеви не расправе и не ријеше на транспарентан начин, то може довести до губитка повјерења јавности у рад саме Скупштине. Стога је јако важно омогућити реакцију свих лица на сваку сумњу да је дошло до кршења одредаба Кодекса понашања.

Кодекс понашања омогућава сваком лицу да пријави сумњу у повреде Кодекса понашања. Пријаве се подносе Комисији. Ова комисија се састоји од девет чланова, од којих су три члана из реда грађана, а шест чланова из реда посланика Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Пријава се доставља непосредно путем писарнице у Стручној служби Скупштине, путем поште на адресу Улица Младена Маглова број 2, Брчко или електронским путем на адресу info@skupstinabd.ba. Пријава не може бити анонимна, али подносилац пријаве може захтијевати да се с његовом пријавом поступа на повјерљив начин што укључује забрану објављивања његовог идентитета.

Пријава мора да садржи податке о подносиоцу пријаве (име и презиме, адреса), име и презиме посланика против кога се подноси пријава и разлоге пријаве, приложене доказе или упућивање на институцију код које се налазе докази ако је то примјенљиво, као и датум и потпис подносиоца пријаве.

ОБАВЕЗЕ КОМИСИЈЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ КОДЕКСА ПОНАШАЊА ПОСЛАНИКА У СКУПШТИНИ

Сваку поднесу пријаву Комисија је дужна да одмах узме у рад. Предсједавајући Комисије сазива сједницу Комисије на којој се разматрају наводи из пријаве. Комисија је овлашћена да утврђује све чињенице и околности које су од значаја за рјешавање по пријави, те је дужна да омогући пријављеном лицу да се изјасни о наводима из пријаве. Уколико се пријављено лице не изјасни о наводима из пријаве, Комисија наставља поступак извођењем других доказа.

Након што утврди све чињенице, Комисија доноси одлуку. Комисија је дужна да донесе одлуку најкасније у року од три мјесеца од дана пријаве. Против одлуке пријављено лице има право на жалбу која се подноси Скупштини. О жалби одлучује Скупштина у року од тридесет (30) дана од дана поднесене жалбе.

У случају да Комисија у прописаном року не донесе одлуку, дужна је да посебно образложи разлоге у извјештајима које припрема за Скупштину.

САНКЦИЈЕ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ КОДЕКСА ПОНАШАЊА

Кодекс понашања прописује сљедеће мјере за утврђене повреде Кодекса понашања:

1. опомену;
2. јавну опомену и
3. новчану казну.

Опомена се изриче за лакше повреде одредаба Кодекса понашања и извршава се достављањем одговорном посланику писаног отправака коначне одлуке којом је изречена та санкција.

Јавна опомена се изриче за теже повреде одредаба Кодекса понашања и извршава се објављивањем коначне одлуке у року од три дана од дана коначности одлуке о изрицању ове санкције на званичној интернет-страници Скупштине, на период од шест мјесеци од дана објављивања, а одлука се објављује и у Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ.

Новчана казна се изриче за теже и озбиљне повреде одредаба Кодекса понашања и може износити 20% до 50% од новчане накнаде у било којој форми која припада посланику за његов рад у Скупштини, у периоду од једног до шест мјесеци од дана коначности одлуке и извршава се умањењем посланичке накнаде као и објављивањем одлуке на интернет-страници Скупштине и у Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ.

Поред наведених санкција, одређене повреде Кодекса понашања могу бити предмет поступка надлежних органа у оквиру прекршајних, кривичних или поступака о одлучивању о сукобу интереса, али ови поступци се воде у складу са другим прописима.

Пријављивање повреда Кодекса понашања је веома важно и са овог становишта јер може да омогући или барем повећа могућност да надлежни органи сазнају за неетично поступање посланика које указује на обиљежја прекршаја, кривичних дјела или повреда прописа о сукобу интереса.

ПРАВА ПОДНОСИОЦА ПРИЈАВЕ НАКОН ПРИЈАВЕ ПОВРЕДЕ КОДЕКСА ПОНАШАЊА

Предсједавајући Комисије за спровођење Кодекса понашања је дужан, у року од осам дана од дана доношења одлуке Комисије по поднесеној пријави, да обавијеси подносиоца пријаве о поступку који је Комисија предузела и о одлукама које је донијела.

Уколико је била уложена жалба на одлуку Комисије, предсједавајући Комисије у року од осам дана од дана доношења одлуке по жалби обавјештава подносиоца пријаве.

Комисија је дужна да Скупштини поднесе полугодишњи и годишњи извјештај о раду до краја јула за протекли

шестомјесечни период, односно до краја јануара текуће за претходну годину.

Скупштина разматра извјештај Комисије до краја септембра, односно до краја фебруара.

Извјештајем се презентују кључна питања рада Комисије у извјештајном периоду са информацијама и показатељима у погледу броја пријава и утврђених повреда установљених Кодексом понашања, поступака и мјера које је Комисија предузела о уоченим позитивним и/или негативним појавама у примјени Кодекса понашања са препорукама, као и о другим активностима Комисије. На овај начин се јавност упознаје како са радом Комисије тако и са евентуалним кршењем Кодекса понашања од стране посланика.

Осим наведених начина упознавања јавности са радом Комисије, заинтересована јавност има право, у складу с чланом 17 Статута Брчко дистрикта БиХ, на увид у све документе које изради Комисија без обавезе да докаже оправданост таквих захтјева.

Кодекс понашања можете преузети на интернет-страници Скупштине Брчко дистрикта БиХ www.skupstinabd.ba

www.skupstinabd.ba